

Proseminář k akademickým dovednostem_6

Letní semestr 2021/2022

Alena Marečková

Alesha.ciz@seznam.cz

Úkoly

- Specifikovat téma seminární práce
- Nalezení zdrojů
- Mendeley – podařilo se nainstalovat?
- Nahrání do citačního manažeru Mendeley

Atestace

- Výběr tématu – po deadlinu (-1b/týden)
- Seminární práce **deadline 27.4.** (zaslat mě na email)
 - Po deadline -1b/den
- Vybrat se datum prezentace (na každý termín 8 přednášejících, prezentace 5-8 minut)
- Oprava do **11.5.** (zaslat mě na email)
- Prezentace – max. 5 bodů
- Esej
 - Hodnocení kolegy/kolegyně – max. 5 bodů
 - Hodnocení AM – max. 20 bodů

Jak číst odborný článek?

AKTIVNĚ A EFEKTIVNĚ

Učebnice

- Od názvu po citace (logické ražení informací, text k zapamatování zvýrazněn, „návod k použití“, didaktické cíle, přehlednost a systematickost, názornost)
- Vstřebávat každé slovo (bez reflexe a kritiky)

→ Rozdílná forma prezentace poznatků z oborou

→ Rozdílná funkce těchto dokumentů

Odborný text

- Terminologická nejednoznačnost
- **Prostředník komunikace mezi odborníky**
- Předpokládají poučeného čtenáře
- Zprávy o výzkumech a jejich výsledcích
- Čtivost se odvíjí od stylu autora
- Autor může vycházet z různých koncepcí, ale nevykládá je

Jak číst odborný článek?

- Proskenujte článek, identifikujte strukturu a hlavní znaky – hlavní body
- Generujte otázky před, během a po čtení
- Vyvozujte závěry na základě vlastní zkušenosti a znalostí
- Pro lepší pochopení si dělejte poznámky

Efektivní čtení

Metoda SQ3R

1. Survey → udělej si přehled
2. Question → ptej se
3. Read → čti
4. Recite → rekapituluj
5. Review → zpětně kontroluj

1. SURVEY – udělej si přehled

- Před samotným čtením, prolétněte článek a analyzujte text jako celek.
- Všemuh předchází abstrakt → číst jako první
- Je text adekvátní pro splnění Vašeho záměru?

Identifikace struktury

Většina článků IMRD struktura

- Introduction (Co?), Methods (Jak?), Results (Co vyšlo?), and Discussion (Co to znamená?)
- Má článek nadpisy? → usnadňují identifikaci struktury
- Jaká část článku je pro Vás zásadní?
- Určete si pořadí, dle kterého budete text číst, tzn. není nutné číst o začátku do konce

Vyhledejte se následující článek:

Chivers, M. L., & Bailey, J. M. (2005). A sex difference in features that elicit genital response. *Biological psychology*, 70(2), 115-120.

Identifikace struktury

- Nadpisy?

Introduction

Záměr:

- Vzbudit ve čtenáři zájem a poskytnout dostatek dalších informací pro pochopení článku
- Jaký problém autor řeší, jak ho pojímá, nakolik jde do hloubky

Obecné
informace
(co již víme o
tématu, shrnutí
předchozích
studií)

Specifické
informace
(co nevíme,
zakotvení autora
v daném oboru)

Ohnisko
(jakou otázku si
autor položil a
chce
zodpovědět)

Metody

- Jakým způsobem se autoři snaží zodpovědět svou otázku, kterou si určili v úvodu (Introduction)
- Náročnější na čtení (technický jazyk a detailní popis – nutný pro replikaci experimentu)
- Na základě metod lze posoudit validitu výzkumu

Results

- Obsahuje výsledky
- Co se zjistilo
- Vizuální zobrazení výsledků (grafy a tabulky) – po přečtení abstraktů

Discussion

- Porovnání výsledků studie s předchozími studiemi a jejich výsledky
- Zasazení do širšího kontextu
- Poskytuje jasnou odpověď na otázku položenou v Introduction spolu s vysvětlením, jak výsledek podporuje konkrétní závěr
- Úskalí, kterým se autor vyhnul
- Poukázání na otázky, které zůstaly

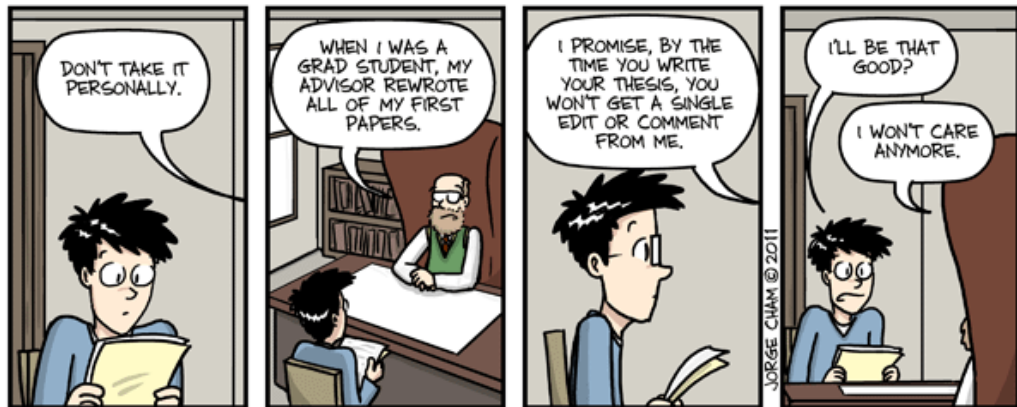
Odstavec

- Věty, které se váží k jedné hlavní myšlence
- Nemusí být obsáhlý (klidně 1-3 věty)
- Usnadňují orientaci v textu
- Tip při psaní: každý odstavec si tematicky označte (často zjistíte, že se v práci opakuje)

Dotazy?

Domácí úkol

- Zkontrolovat, zda je Vámi vybraná literatura opravdu primární zdroj (mít jich 5, sekundární max. 1)
- Vybrat dle klíčových slov, abstraktu a nahrát do citačního manažeru
- Podívat se a identifikovat strukturu jednotlivých článků

WWW.PHDCOMICS.COM

Díky za pozornost!

Efektivní čtení

Metoda SQ3R

- Survey → udělej si přehled
- Question → ptej se
- Read → čti
- Recite → rekapituluj
- Review → zpětně kontroluj

1. Získáte přehled o čteném textu
2. Pomáhá propojovat informace napříč kapitolami
3. Účelné čtení, nabádá k pokládání otázek typu: kdo, co, kde, kdy a jak?
4. Více si zapamatujete

Identifikace struktury

IMRD

- Introduction (Co?)
- Methods (Jak?)
- Results (Co vyšlo?)
- Discussion (Co to znamená?)

Efektivní čtení

Metoda SQ3R

- Survey → udělej si přehled
- Question → ptej se
- Read → čti
- Recite → rekapituluj
- Review → zpětně kontroluj

QUESTION – ptej se

- Transformujte nadpisy do otázek → lepší soustředění a porozumění, dokážete rozlišit detail od důležité informace
- Utřídění myšlenek o pojednáváných tématech ve článku
- V této fázi pokládáte otázky, na které budete hledat v textu odpověď – usnadní Vám rozpoznat podstatné pasáže

Otázky

- Při tvorbě otázek přemýšlejte o souvisejících problémech, na které jste již narazili.
- Pokuste se témata spojit s látkou probíranou na přednáškách a s tím, co již znáte.
- Ptejte se sami sebe na to, co už o daném tématu víte.

Otázky

- Jaký problém tato studie adresuje? Proč je to důležité?
- Je zvolená metoda dobrá? Nejlepší?
- Co specificky studie zjistila? Dokážu to shrnout v jedné nebo dvou větách?
- Jsou tyto výsledky podpořeny dostatkem důkazů?
- Existuje alternativní vysvětlení dat, které autor neadresoval?
- Jsou tyto výsledky unikátní/nové/nezvyklé? Proč? Podporují předchozí zjištění?
- Jak souvisí výsledky této studie s tématem o které se zajímám? K jiné práci o které jsem četl?
- Jaké jsou specifické aplikace nápadu zde prezentovaných? Co by se dalo více zkoumat aby se lépe odpověděli zbývající otázky?
- Využijte a inspiруйте se otázkami v diskuzi
- Vycházejte z vlastní reflexe na obsah a dosavadních znalostí

READ - čti

- Nikoli pasivní!
- Aktivní hledání odpovědí na Vámi položené otázky → směřují Vás k úsekům, kterým máte věnovat pozornost
- Šance, že budete muset svou otázku přeformulovat
- Během čtení si dělejte poznámky, výpisky, zvýrazňujte text
- → Myslíte si, že si čtené zapamatuje – nezapamatujete
 - Vždy až po přečtení sekce
 - Určete si důležité body
 - Zvýrazněte pouze klíčové fráze či slova
 - Vaše práce by neměla být kopírováním cizích nápadů, ale měla by prokázat Vaše myšlení.
 - Nutné porozumět zdrojům, ze kterých čerpáte a integrace do vlastního myšlení.
 - Poznamenávejte si nápady, které jsou relevantní pro Vaše téma, snažte se myšlenku shrnout, nikoli kopírovat či parafrázovat.
- Čtete text po odstavcích a snažte se zachytit hlavní myšlenku/problém

Tabulky, grafy, obrázky

- Věnujte pozornost tabulkám a grafům! – kondenzované informace
 - Nejprve si přečtěte název tabulky či grafu a legendu řádku a sloupců
 - Řádky většinou prezentují kategorie a jevy mezi kterými hledáme shody a rozdíly; ve sloupcích jsou k nim připojeny jejich charakteristiky
 - Přemýšlejte o vzájemných vztazích dat v tabulce, vyjadřují určité trendy a tendence, pokuste se je zachytit

RECITE - *rekapituluj*

- Ověřte si, co vám přečtený oddíl dal
- Využijte otázky z druhé fáze, utřídte si na ně odpovědi a z paměti odpovězte.
- Zjistíte, nakolik jste si informace z textu osvojili.
- Poznamenejte si k jednotlivým otázkám odpovědi formou klíčových slov.
- Nespoléhejte pouze na odpovědi.
- Zaznamenávejte si stěžejní fakta a konfrontujte je s doplňujícími informacemi.
- Vyjádřete důležité myšlenky nahlas.

REVIEW – zpětně kontroluj

- Zaměřte se na celý text a pospojujte si jednotlivé získané poznatky.
- Snažte se článek shrnout.
- Využijte vašeho poznámkového aparátu z předchozích fází.

Dotazy?

Díky za pozornost!